

7. Programma Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

Goed openbaar bestuur draagt bij aan de kwaliteit van de samenleving en aan de welvaart. Het provinciebestuur zet zich in om de kwaliteit van dat openbaar bestuur te vergroten. Net als in 2020 heeft Covid-19 ook in 2021 effect gehad op de uitvoering van onze werkzaamheden. Sommige taken kenden hierdoor een intensivering, andere taken werden juist lastiger om in uitvoering te brengen.

Door de (financiële) gevolgen van de coronacrisis voor gemeenten, de tekorten op het sociaal domein en de herverdeling van het gemeentefonds, zijn gemeenten voor grote uitdagingen gesteld. De intensiteit van de provinciale toezichthoudende taak is hierdoor toegenomen en begin 2021 stonden er twee gemeenten onder preventief toezicht. Door herstelacties hebben we het jaar kunnen afsluiten met één gemeente onder preventief toezicht.

Interbestuurlijke samenwerking is nodig om als overheden de gezamenlijke Zeeuwse opgaven het hoofd te bieden. Hiervoor is in 2019 gestart met het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Volgens afspraak is het OZO geëvalueerd en hebben de deelnemende overheden dit jaar het besluit genomen om het OZO te continueren. Daarnaast werkten de gemeenten in de drie Zeeuwse regio's aan de gezamenlijke regiovisies en hebben twee van de drie regio's een doorvertaling gemaakt van de visies om te komen tot uitvoering. Bij dit proces is Provincie Zeeland nauw betrokken geweest en heeft hieraan bijgedragen, zowel financieel als in kennis en kunde.

Op interprovinciaal niveau is ook in 2021 samengewerkt, o.a. in IPO-verband, maar ook in diverse bestuurlijke en ambtelijke adviescommissies. In de bestuurlijke adviescommissie Kwaliteit Openbaar Bestuur zijn kennis en ervaringen gedeeld over de regionale aanpak, het werken als één overheid, het organiseren van bestuurskracht en aanpalende kwetsbaarheden. Met name met Fryslân zien we veel gelijkenissen, waardoor een aantal keer per jaar een bestuurlijke kopgroep wordt georganiseerd om ervaringen te delen en elkaar te versterken. De beperkende maatregelen door Covid-19 maakte dat deze ontmoetingen in 2021 niet of onder aangepaste omstandigheden konden plaatsvinden.

Als grensgebied heeft Zeeland in 2021, samen met medeoverheden als Noord-Brabant en het Rijk, weer nauw samengewerkt met Vlaanderen. Onder andere op het gebied van grensproblematiek veroorzaakt door Covid-19. Door ambtelijk- en bestuurlijk grensoverleg zijn afspraken gemaakt over de grensbelemmeringen en hoe deze op te heffen. Daarnaast hebben we, samen met het Programma Regionale Economie, door inzet van de lobby meegewerkt aan Interreg op thema's als cross-border healthcare.

De Covid-19 maatregelen zorgden in 2021 wederom voor belemmeringen op het terrein van lobby en public affairs. Toch is, door het aanspreken van onze creativiteit, er ook in 2021 aandacht gevestigd op Zeeland in o.a. Den Haag en Brussel via lobbyactiviteiten. Een voorbeeld is de Zeeuws Haagse dag, die dit jaar voor het eerst in een drieluik is georganiseerd. Ook is in 2021 inzet gepleegd door het evenementenbureau in de organisatie van activiteiten voor onze strategische programma's en projecten door op te treden als adviseur en/of organisator.

Door de komst van de Omgevingswet en de aangenomen motie van Provinciale Staten, stellen we een nieuwe participatieverordening op waarin het Uitdaagrecht wordt opgenomen. De eerste voorbereidingen voor deze verordening zijn in 2021 getroffen en we verwachten in 2022 de nieuwe verordening aan Provinciale Staten aan te bieden.

De beperkende maatregelen door Covid-19 hebben dit jaar ook hun weerslag gehad op de werkwijze van Provinciale Staten en hoe zij in staat werd gesteld haar rollen te vervullen. Hier is door de inzet van digitale oplossingen het hoofd aan geboden. Desondanks zijn de Statenvergaderingen, ongeacht fysiek of digitaal, wel openbaar toegankelijk geweest via de website van Provincie Zeeland.

Op het terrein van Weerbaar bestuur zijn in 2021 stappen gezet in de vorm van het vaststellen van het beleidsplan Aanpak Ondernijning 2021-2023 en de herijking van het Bibob-beleid. Door een uitbreiding van het team Bibob/ Ondernijning is er uitvoering gegeven aan de programmaliijnen van het beleid, waaronder het vergroten van bewustwording rond ondernijning.

Speerpunten

- Bevorderen vaststellen en uitvoeren regiovisies
- Voorbereiding van de Europese programmaperiode 2021-2027 en benutting Europese programma's;
- Voortzetting van de samenwerking en kennisuitwisseling Fryslân – Zeeland;

- Doorontwikkeling van de grensgovernance Vlaanderen - Nederland
- Oplossen van grensknelpunten samen met relevante stakeholders in Zeeland, het Rijk en Vlaanderen.

Beleidskader

- Gemeenschappelijk Financieel toezichtkader – GTK 2020 Gemeenten (2019)
- Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland (2014)
- Regionale innovatie strategie Zuid Nederland 2020
- Strategische Visie Euregio Scheldemond (2015)
- Verordening systematische toezichtinformatie Zeeland (2014)
- Nota 'Bestuurlijke integriteit Provincie Zeeland' (2015)
- Ambtsinstructie Commissaris van Koning
- Advies bestuurlijke werkgroep voor de aanpak van grensbelemmeringen

Reguliere taken

- Taken Commissaris van de Koning als Rijksorgaan en als boegbeeld van de provincie Zeeland;
- Bestuurlijk toezicht door Commissaris van de Koning op de Veiligheidsregio Zeeland;
- Regietafel vluchtelingen;
- Regietafel stikstof
- Financieel toezicht gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen;
- Ondersteuning Bestuurlijke organisatie, inclusief ondersteuning van Provinciale Staten, (Staten)commissies en Gedeputeerde Staten;
- Interbestuurlijk toezicht op medebewindstaken van gemeenten en waterschap;
- Grensgovernance Vlaanderen – Nederland
- Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob).
- Bevorderen bestuurlijke integriteit.

Maatschappelijk effect

Een transparant, compact, integer, daadkrachtig, efficiënt en op regionale en/of grensoverschrijdende samenwerking gericht openbaar bestuur in Zeeland.

Doelstelling

Interbestuurlijk toezicht

De Zeeuwse samenleving is beter verzekerd van een goede uitvoering van wettelijke taken door gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen en van lokale en regionale overheden die beschikken over een gezonde financiële huishouding, doordat de provincie op die organisaties interbestuurlijk toezicht (IBT) heeft uitgevoerd.

■ Stand van zaken

De financiële positie van de gemeenten is in 2021 verbeterd en de uitvoering van de wettelijke taken waarop wij toezicht houden is op orde. We ontwikkelen door als het gaat om het Interbestuurlijk Toezicht. Met behulp van een dashboard verbeteren we het inzicht in de toezichtsinformatie en verhogen we daarmee de kwaliteit van het toezicht voor de komende periode.

Acties

Door inzet proportioneel toezicht en in dialoog bevorderen van een gezonde financiële huishouding van gemeenten met extra aandacht voor de financiële gevolgen van de coronacrisis, het sociaal domein en de herverdeling van het gemeentefonds

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 stonden de gemeenten Borsele en Vlissingen onder preventief begrotingstoezicht. De gemeente Borsele heeft door middel van een herstelbegroting in de loop van 2021 weer een sluitende begroting vastgesteld. De financiële gevolgen van de coronacrisis konden door de gemeenten worden opgevangen door extra compensatie vanuit het Rijk. Wij hebben in IPO-verband en in OZO-verband de financiële problemen m.b.t. het sociaal domein onder de aandacht gebracht van het Rijk en gepleit voor een structurele compensatie van de gestegen kosten voor met name de jeugdzorg. De voorlopige uitkomsten van het herverdeling van het gemeentefonds zijn positief voor Zeeland als geheel. Eind december hebben wij alleen de gemeente Vlissingen onder preventief toezicht moeten plaatsen i.v.m. het nog steeds lopende artikel 12-traject.

In nauw overleg met BZK en IPO en de agenda Toekomst van het Toezicht wordt het interbestuurlijk toezicht transparanter, uniformer en meer risicogericht vormgegeven

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 is er in interprovinciaal verband verder gewerkt aan de vormgeving van het toezicht. Ter uitvoering van het actieplan Agenda Toekomst van het Toezicht zijn verschillende interprovinciale werkgroepen ingericht en gezamenlijk aan de slag. De eerste resultaten daarvan verwerken wij in 2022 in een nieuw Zeeuws beleidskader voor het interbestuurlijk toezicht. Het Beleidskader is een vertrekpunt voor het transparanter, uniformer en risicogerichter vormgeven van het interbestuurlijk toezicht in Zeeland

Kennisdeling en onderlinge intervisie stimuleren naar aanleiding van een herziening van het generieke toezicht binnen de provincie voor elk van de risicodomeinen

■ Voortgang/Resultaat

Voor de jaarlijkse IBT rapportage is elke gemeente gevraagd systematische toezichtinformatie toe te sturen. Deze informatie is in het eerste half jaar van 2021 met de Zeeuwse gemeenten besproken in een ambtelijke toezichtdialoog. Verder is in 2021 gestart met een ronde toezicht gesprekken per gemeente. In het najaar 2021 is de 'Rapportage interbestuurlijk toezicht 2019-2020' vastgesteld en met Provinciale Staten gedeeld.

Doelstelling

Samenwerkend bestuur

De Zeeuwse samenleving is beter verzekerd van een regionale aanpak door gemeenten, doordat de provincie regionale samenwerking heeft bevorderd waar dat toegevoegde waarde heeft, in samenwerking met Rijk, Provincies, Gemeenten en Waterschap.

■ Stand van zaken

Diverse vormen van (bestuurlijke) samenwerking zijn geïnitieerd en worden uitgevoerd. Voor de doorontwikkeling van deze vormen van samenwerking blijft de komende jaren aandacht nodig.

Acties

Bevorderen dat iedere regio een regiovisie vaststelt en in samenwerking tot uitvoering brengt

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 is o.a. door middel van subsidieverlening bijgedragen aan de ontwikkeling en uitvoering van een regionale strategische agenda voor de Bevelanden als vervolg op de eerder vastgestelde regiovisie van De Bevelanden. Ook de regio Zeeuws-Vlaanderen heeft in 2021 met een provinciale subsidie een regiovisie opgesteld. De gemeenten op Walcheren hebben nog geen regiovisie. Zij zijn in 2021 gestart met het opstellen van een gezamenlijke visie. Het hebben van een gezamenlijke visie op regionale ontwikkelingen is een belangrijke voorwaarde voor de versterking van de intergemeentelijke samenwerking.

Continueren bestuurlijke samenwerking met provincie Fryslân

■ Voortgang/Resultaat

Dit jaar hebben de kopgroepvergaderingen in een lagere frequentie plaatsgevonden dan wenselijk, mede onder invloed van Corona. Ondersteunende ontmoetingen van ambtenaren en statenleden zijn eveneens uitgesteld. Het ligt in de bedoeling om zodra er weer fysieke ontmoetingsmogelijkheden zijn ook de onderwerpen van de samenwerking te herijken op hun actuele waarde. Tijdens de ontmoeting die wel doorgang kon vinden, zijn ervaringen gedeeld op inhoudelijke thema's als de relatie met het Rijksvastgoedbureau, de verschuivingen in vestigingsgedrag en klimaatlandschappen.

Doorontwikkeling van het OZO opdat zij een bijdrage levert aan het verhogen van de bestuurskracht en de samenwerking tussen Zeeuwse overheden wordt versterkt

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 is de evaluatie over het Overleg Zeeuwse Overheden afgerond en hebben de deelnemende overheden het besluit genomen deze vorm van samenwerking voort te zetten. Gestaaft wordt er voortgang geboekt in de samenwerking, bijvoorbeeld rondom de reacties op de Rijksbegroting en het landelijke coalitieakkoord en in de lobby over de herijking van het gemeentefonds. Tegelijkertijd doet het nieuwe coalitieakkoord een groot beroep op het gezamenlijke vermogen om de landelijke opgaven daadwerkelijk regionaal te vertalen en samen met regionale vraagstukken tot een goede uitvoering te brengen.

Doelstelling

Signalerend bestuur

De Zeeuwse samenleving is er beter van verzekerd dat nieuwe nationale en Europese regelgeving en overig beleid voldoende rekening houden met Zeeuwse omstandigheden en wensen, doordat de provincie besluitvormingstrajecten vroegtijdig heeft gesignaleerd en beïnvloed.

■ Stand van zaken

Ondanks de beperkende maatregelen wegens Covid-19 is het gelukt om in 2021 de Zeeuwse belangen aan diverse tafels in te brengen en via lobbyactiviteiten diverse besluitvormingstrajecten te beïnvloeden.

Acties

Adviseren over en ondersteuning geven aan de uitvoering van relatie-evenementen in het kader van het versterken van het relatienetwerk van de Provincie Zeeland

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 zijn er door de beperkende maatregelen door COVID-19 helaas minder relatie-evenementen georganiseerd door Provincie Zeeland. Ondanks dat heeft het

evenementenbureau toch (mee)gewerkt aan circa 25 evenementen en bijeenkomsten. Door de beperkende maatregelen eiste de organisatie van de evenementen om een creatieve benadering. Veel van de evenementen zijn op een digitale of hybride manier georganiseerd. Een voorbeeld hiervan is de uitgestelde uitreiking van de Four Freedoms Awards 2020. Ook is het gelukt om op creatieve manieren de lobbymomenten doorgang te laten vinden, waaronder de Zeeuwse dag in Den Haag.

Het evenementenbureau heeft ondersteuning geboden bij de organisatie van evenementen ten behoeve van de verschillende projecten uit de programma's en opgaven, zoals de organisatie van een online talkshow Green Deal i.s.m. team Europa. Vanuit deze betrokkenheid heeft het evenementenbureau ook haar adviesrol invulling gegeven.

Doorontwikkeling en uitvoering van een effectieve grens governance grensgebied Vlaanderen - Nederland

Voortgang/Resultaat

In 2021 hebben ondanks Covid-19 een reeks ambtelijke en bestuurlijke overleggen plaatsgevonden binnen de grensgovernance Vlaanderen-Nederland. Ten behoeve van deze overleggen zijn verschillende bespreekpunten aangedragen door decentrale overheden in de grensregio. Rondom deze onderwerpen zijn de verschillende bevoegde partijen op nationaal en regionaal niveau samengebracht. Meer concreet ging het hier o.a. over, het vervoer van meststoffen over de grens, grensdata, samenwerking rondom aanpak droogte, de stikstofproblematiek en thuiswerken voor grensarbeiders. Zo is afgesproken vanuit de grensprovincies grensoverschrijdende gebiedsgerichte pilots aan te dragen in het kader van de aanpak stikstofproblematiek en heeft het bestuurlijk netwerk recentelijk besloten een duidelijk signaal af te geven aan beide nationale overheden over de fiscale- en socialezekerheidspositie van thuiswerkende grensarbeiders.

Daarnaast is het aanvullende advies van Berx-Donner gereed gekomen. Het nieuwe kabinet zal hierover een standpunt innemen. Het advies koerst op verdere versterking grensgovernance door aanpak juridische grensknelpunten hier onder te brengen. In het Interreg programma is grensgovernance/aanpak grensknelpunten benoemd als strategisch project waardoor substantieel middelen beschikbaar komen in de periode 2022-2027.

Optimale voorbereiding/ benutting van de budgetten van Europese programma's in de programmaperiode 2021-2027

Voortgang/Resultaat

2021 stond in het teken van de uitvoering van REACT EU. De voor Zeeland beschikbare middelen zijn op tijd weg gezet in de vorm van projecten met Zeeuwse partners. Dankzij een intensieve lobby is ook het Nederlandse deel van de Kanaalzone Gent Terneuzen en Vlissingen Oost aangewezen als regio voor het Just Transition Fund waardoor € 58 miljoen beschikbaar komt voor het mitigeren van de effecten van energietransitie voor bedrijven en werknemers. In 2021 zijn verschillende operationele programma's opgesteld (onder meer OP Zuid, Interreg, JTF) die in 2022 goedgekeurd gaan worden door de Europese Commissie waarna deze programma's opengesteld gaan worden.

Uitvoering geven aan de strategische evenementen van de Provincie Zeeland gezamenlijk met externe partner (zoals de Haagse Dag, Oesterontmoeting en Nieuwjaarsbijeenkomst)

Voortgang/Resultaat

In 2021 is er een aantal evenementen georganiseerd om de positionering van Zeeland te versterken en lobbyacties te ondersteunen. De jaarlijkse Nieuwjaarsbijeenkomst in januari van 2021 door Provincie Zeeland ging niet door. Na de aangenomen motie in PS is de € 15.000,- gereserveerd voor de nieuwjaarsbijeenkomst 2021, overgeboekt naar het programma Leefbaarheid.

De jaarlijks Zeeuwse Dag in Den Haag heeft in 2021 een andere vorm gehad dan andere jaren gebruikelijk was. De beperkende mogelijkheden door de COVID-19 hebben bijgedragen aan

een nieuwe aanpak en is er gekozen voor een drieluik aan Zeeuwse momenten in Den Haag. Op drie momenten in 2021 is met behulp van kenmerkende Zeeuwse producten de aandacht gevestigd op Zeeland bij Haagse relaties en kamerleden.

De Zeeuwse Oesterontmoeting was een van de eerste fysieke bijeenkomsten in 2021. Dit keer – door COVID-19 - nog wel in een veel kleinere vorm dan voorheen gebruikelijk was.

Versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel door het beïnvloeden van beleidsontwikkeling en besluitvorming lobby Brussel en Den Haag

■ Voortgang/Resultaat

In Den Haag en Brussel zijn ondanks Covid-19 beperkingen, verschillende acties georganiseerd. Zo is er in het najaar samen met OZO de Haagse dag succesvol georganiseerd met seminars, het Zeeuws diner en de netwerklunch voor Haagse ambtenaren. De geagendeerde onderwerpen zijn vervolgens teruggekomen in verschillende Kamerdebatten en vervolcontacten met ministeries. Ook in 2021 stond de dynamische lobby agenda van de Zeeuwse overheden centraal voor de lobbyactiviteiten waaronder de inzet om de tunnel tolvrij te maken. Hier is een Kamermeerderheid voor behaald. Op dossier energie en klimaat is door een gezamenlijke lobby meer ruimte geschept voor maatwerk in de verduurzaming van de industrie. Daarnaast is er bijvoorbeeld met andere provincies samengewerkt om gezamenlijke doelen te behalen: er is bijvoorbeeld in samenwerking met Limburg succesvol aandacht gevraagd voor spreiding van cultuursubsidies.

Versterking van de samenwerking met Vlaanderen onder meer door actieve deelname in grensgovernance, de Vlaams Nederlandse Delta en de Scheldemondraad

■ Voortgang/Resultaat

De samenwerking met Vlaanderen en de deelname in de genoemde gremia heeft effectief bijgedragen aan het mitigeren van ongewenste grenseffecten van covid maatregelen die de beide landen hebben genomen. Daarnaast is het afgelopen jaar belangrijke voortgang geboekt bij de aanpak van (juridische) grensknelpunten onder meer door de inzet het bi- solutions instrument van de Europese Commissie voor Zorgzaam in Zeeuws Vlaanderen t.b.v. Cross-border healthcare and the reimbursement of cross-border healthcare costs. In het Interreg programma Vlaanderen Nederland is mede dankzij de lobbykracht van de genoemde bestuurlijke platforms zijn verschillende thema's opgenomen die bijdragen aan de verdere intensivering van de samenwerking met Vlaanderen b.v. op het terrein van energietransitie, klimaatadaptatie, kennis samenwerking en aanpak grensknelpunten en daarmee aansluiten op Zeeuwse opgaven en uitdagingen.

Doelstelling

Sterk provinciaal bestuur

De Zeeuwse samenleving wordt ondersteund door een sterk, betrouwbaar (integer) en duaal Zeeuws provinciaal bestuur dat die samenleving steeds beter betreft bij zijn besluitvorming.

■ Stand van zaken

Ook hier zijn de beperkende maatregelen door Covid-19 van invloed geweest op de wijze waarop het Zeeuws provinciaal bestuur de samenleving heeft kunnen betrekken bij besluitvorming. Dit heeft er wel toe geleid dat digitale ondersteuningsvormen sneller zijn ontwikkeld en mogelijkheden bieden voor de toekomst.

Acties

Continuering rechtstreekse uitzendingen van vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies en inzetten van social media. De vorm en wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven, wordt dit jaar bekeken

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 zijn de reguliere uitzendingen van Omroep Zeeland vervallen als gevolg van de corona epidemie. Alle vergaderingen, onafhankelijk van de vraag of deze digitaal of fysiek werden gehouden, zijn rechtstreeks te volgen geweest via de website van de provincie Zeeland. Er worden door Omroep Zeeland onderwerpen uit de PS vergaderingen geselecteerd voor hun actualiteiten rubrieken.

Iedere maand wordt bekeken of er digitaal dan wel fysiek wordt vergaderd. Er is een format in voorbereiding om interviews met statenleden na afloop of tijdens de vergaderingen van Provinciale Staten in de studio van provincie Zeeland op te nemen. De ontwikkeling en inrichting van de nieuwe studio is hierbij van belang, maar deze is nog niet gereed omdat de levering van apparatuur is vertraagd als gevolg van Corona.

Het uitdaagrecht opnemen in een nieuw vast te stellen provinciale participatieverordening

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 is gestart met het schrijven van een nieuwe participatieverordening. Deze participatieverordening vervangt de huidige 'Inspraakverordening Zeeland 2010'. Het uitdaagrecht wordt toegevoegd aan deze nieuwe verordening. Vanaf eind 2021 lopen er een aantal trajecten die betrekking hebben op participatiebeleid. Dit vraagt om een goede afstemming en kan in 2022 nog leiden tot een aanpassing van deze verordening. De planning is om de nieuwe participatieverordening in de tweede helft van 2022 aan Provinciale Staten voor besluitvorming aan te bieden.

Op een vernieuwende wijze, met aandacht voor netwerksturing, invulling geven aan de rollen van Provinciale Staten als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur

■ Voortgang/Resultaat

Sinds 2019 wordt in opgaven waar is gekozen voor netwerksturing door de provinciale organisatie gewerkt op de basis van de filosofie zoals uiteengezet in Expliciete Politiek en die is uitgewerkt in de opgavencyclus. Ook in 2021 is een aantal opgaven op deze wijze behandeld door Provinciale Staten, het gaat daarbij onder meer om Slimme Mobiliteit, Zichtbaar Zeeland en Klimaatadaptatie.

Op interactieve wijze inwoners, organisaties en bedrijven betrekken bij de beeldvormende, oordeelsvormende en besluitvormende bijeenkomsten.

■ Voortgang/Resultaat

Rond grotere opgaven en ruimtelijke projecten worden verschillende belanghebbenden betrokken waar en wanneer dit mogelijk is. In het afgelopen jaar is dit onder meer gebeurd bij de Veerse Meer visie. De maatregelen die werden genomen met het oog op de Corona epidemie hebben een interactieve aanpak bemoeilijkt.

Verbetering van het bestuurlijk-politiek-ambtelijk samenspel, inclusief een verbeterde beleidsplanning

■ Voortgang/Resultaat

Een handelingsrepertoire in de vorm van een rapport is opgeleverd en vastgesteld door GS. Hierbij valt te denken aan afspraken over de vorm van besturen, rolvastheid in de functie als

bestuurder, het samenspel tussen bestuur en de ambtelijke organisatie en bijbehorende advisering. Op heidagen van- en voor het college is hier op teruggegrepen.

Onder leiding van een extern adviesbureau is een traject met meerdere sessies in gang gezet. GS-leden, directieleden, managers en beleidsmedewerkers zijn hierop aangehaakt. Een handelingsrepertoire in de vorm van een rapport is opgeleverd en vastgesteld door GS. Op heidagen van- en voor het college is hier op teruggegrepen. Via de directie en het middenmanagement is dit rapport onder de aandacht gebracht binnen de organisatie.

Vanuit de wens om meer sturing te kunnen geven op de besluitvorming in beleidsprocessen is voorgenomen om middels een beleidsplanning inzicht te geven in de beleidsprocessen op de (middel)lange termijn. In de beleidsplanning zijn een aantal zichtbare verbeteringen doorgevoerd, er wordt gewerkt aan een consequentere aanlevering van dossiers, wat moet resulteren in een meer volledige beleidsplanning.

Doelstelling

Weerbaar bestuur

Het Zeeuwse vestigingsklimaat en de Zeeuwse woon- en werkkwaliteit (leefbaarheid) kent een fundament van Integrale (grensoverschrijdende) veiligheid doordat de provincie zich actief bezighoudt met behouden en ontwikkelen van kennis en innovatie in het veiligheidsbeleid.

■ Stand van zaken

Naast de samenwerking met partijen op het fysieke veiligheidsdomein, wordt door Provincie Zeeland veel inzet gepleegd op de aanpak tegen ondermijning. Het kennisniveau van Provincie Zeeland is op dit terrein vergroot.

Acties

De ingezette lijn van het toepassen van de Wet Bibob wordt door ons voortgezet en uitgebreid middels een nieuwe beleidslijn en de nieuwe Wet.

Dit doen wij door het bevorderen van bewustwording (awareness) door het op- en inzetten van instructies, opleiding interne medewerkers in het kader van BIBOB, awareness bijeenkomsten, ontwikkelen voorlichtingsmateriaal ondermijning etc.

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 zijn diverse Bibob onderzoeken uitgevoerd, voor het eerst ook bij vastgoedtransacties. Het college van GS heeft een nieuwe Bibob beleidslijn vastgesteld, waarin uitbreiding van de toepassing is voorzien voor onder meer subsidies en overheidsopdrachten.

De Taskforce-RIEC voert als samenwerkingspartner belangrijke taken voor Zeeland uit als het gaat om de bestrijding van Ondermijning en ondersteuning bij BIBOB-onderzoeken. Deze samenwerking wordt voortgezet

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 is de samenwerking met Taskforce-RIEC verder voortgezet, onder meer op het terrein van Bibob onderzoeken, de ingezette Bibob APK voor gemeenten, de weerbaarheid van het Zeeuws havengebied en een Zeeuwse norm voor een weerbare overheid. Op deze en andere terreinen werken de provincie en Taskforce-RIEC nauw samen.

Wij geven uitvoering aan de (vastgestelde) visie op ondermijning en zetten wij in op de vier programmalijnen uit de visie; 1. weerbare organisatie, 2. weerbare overheid, 3. weerbare samenleving en 4. data, inzicht en onderzoek

■ Voortgang/Resultaat

In 2021 heeft het college van GS het beleidsplan aanpak ondermijning 2021 – 2023 vastgesteld. In dit jaar zijn diverse acties ingezet die passen binnen de programmalijnen van dit plan. De belangrijkste daarvan zijn het opzetten van een 'Bibob APK' voor de Zeeuwse (en Brabantse) gemeenten. Naar verwachting zal de uitkomst van het onderzoek in het eerste kwartaal van 2022 worden opgeleverd, evenals een behulpzaam APK instrument.

De provincie heeft vanuit haar faciliterende en ondersteunende rol, meerdere subsidies verstrekt aan initiatieven en projecten die bijdragen aan de aanpak tegen ondermijning. Voorbeelden van deze initiatieven zijn de projecten "Weerbare zeehavens" (actieplan gericht op aanpak ondermijning in zeehavens) en "Bijtende bende" (gericht op milieuschade drugsafval).

De provincie is in 2021 mede initiatiefnemer en nauw betrokken bij de vorming van een 'Zeeuwse norm weerbare overheid'. Dit betreft een norm die moet gaan dienen als gezamenlijke basis c.q. ondergrens, waar alle Zeeuwse overheden (op termijn) aan voldoen, om zodoende samen integer en weerbaar te zijn tegen ondermijnende invloeden. Vaststelling van de norm en verdere operationalisering is voorzien in 2022.

De voortgang op de programmalijnen meten we langs de Piramide fitte provincies. Dit instrument, dat is ontwikkeld door Taskforce-RIEC Brabant Zeeland, heeft de Provincie Zeeland in 2021 gebruikt om een (start)beeld te vormen hoe weerbaar de organisatie tegen ondermijnende invloeden is. De piramide bevat een selectie van vragen op de thema's 'bewustwording en organisatie', 'informatiepositie', 'beleid en handhaving', 'integere en veilige werkomgeving' en 'communicatie'. Invulling van deze analyse levert een score op in de piramide, hoe hoger de score is, hoe hoger de Provincie in de piramide komt te staan en hoe fitter (weerbaarder) de organisatie is. Het is dus een instrument dat de Provincie helpt om voor zichzelf een beeld te vormen hoe het er voor staat. De piramide kan daarmee ook richting geven waar extra aandacht en inzet nodig is om fitter (weerbaarder) te worden.

Het streven van de Provincie Zeeland is om iedere twee jaar een trede/fase hoger in de piramide te komen.

Trendindicatoren

Trendindicatoren	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Gemeenten onder preventief toezicht:									
Landelijk	9	9	16	10	4	6	3	9	12
Zeeland	0	1	3	2	2	2	1	4	2

Trendindicatoren	2007	2011	2015	2019
Opkomstpercentage statenverkiezing:				
Landelijk	46,4%	56,0%	47,8%	56,2%
Zeeland	52,9%	58,9%	52,2%	59,2%

Doelindicatoren

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2020	Streefwaarde 2021	Stand 2021	Einddoel

Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	4	1	2	0
Herkenbaar en samenwerkend bestuur	Vastgestelde Regiovisie	1 (De Bevelanden)	3 (De Bevelanden, Zeeuws-Vlaanderen en Walcheren)	2	3
Weerbaar bestuur	Piramide naar fitte Provincie		Trede 2	Trede 2	Trede 4 (2025)

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2021	Wijzigingen C2021	Begroting 2021 NW	Rekening 2021	Restant
Lasten					
070101-Interbestuurlijk toezicht	1.737	-106	1.631	961	-671
070102-Samenwerkend bestuur	58	115	173	173	0
070104-Signalerend bestuur	985	-6	979	667	-312
070105- Weerbaar bestuur	165	76	241	213	-28
079999-Ambtelijke inzet	3.961	282	4.243	4.215	-28
Totaal Lasten	6.906	362	7.268	6.229	-1.038
Baten					
070101-Interbestuurlijk toezicht	43	21	65	45	-20
070104-Signalerend bestuur	109	0	109	30	-79
070105- Weerbaar bestuur	0	0	0	64	64
Totaal Baten	152	21	174	139	-35
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-6.754	-340	-7.094	-6.091	1.004
Onttrekkingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	0	-107	-107	-107	0
Toevoegingen					
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	0	75	75	75	0
Mutaties reserves	0	33	33	33	0
Resultaat na bestemming	-6.754	-307	-7.062	-6.058	1.004